

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ: ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

5 Νοεμβρίου 2007

Χρήστος Βλ. Γκόρτσος
Γενικός Γραμματέας
Ελληνική Ένωση Τραπεζών

Πίνακας περιεχομένων

- Α. Εισαγωγικές παρατηρήσεις
- Β. Προληπτικός ρόλος των τραπεζών
- Γ. Ο ρόλος των τραπεζών στην αντιμετώπιση των φυσικών οικονομικών καταστροφών
- Δ. Δυνατότητες περαιτέρω ενίσχυσης του προληπτικού ρόλου των τραπεζών
- Ε. Η λειτουργία των τραπεζών σε συνθήκες φυσικών καταστροφών

Α. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Αυξανόμενη τάση επέλευσης φυσικών καταστροφών, η οποία αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό στις παρατηρούμενες τα τελευταία χρόνια κλιματικές αλλαγές.

Πολλαπλές επιπτώσεις των φυσικών καταστροφών, μεταξύ άλλων, και στην οικονομία.

Εμπλοκή των τραπεζών σε ό,τι αφορά εν γένει τις φυσικές καταστροφές:

- προληπτικά
- μετά την επέλευση της φυσικής καταστροφής

Β. Προληπτικός ρόλος των τραπεζών

Ο προληπτικός ρόλος των τραπεζών συνίσταται ιδίως:

- στην λήψη μέτρων και την υιοθέτηση πρακτικών με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος
- στο μέτρο που οι πρακτικές αυτές συμβάλλουν στην πρόληψη φυσικών καταστροφών.

Β. Προληπτικός ρόλος των τραπεζών

Τα πιστωτικά ιδρύματα υιοθετούν ήδη μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση της περιβαλλοντικής τους απόδοσης, στο πλαίσιο της ευρύτερης δέσμευσής τους στις αρχές της εταιρικής ευθύνης, ιδίως με:

- τη δέσμευση πολλών εξ αυτών να λειτουργούν ως επιχειρήσεις με «ουδέτερη» συμβολή στις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα,
- τη δέσμευσή τους για επίτευξη συγκεκριμένων αριθμητικών στόχων μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα,
- την υιοθέτηση αρχών σε ό,τι αφορά τις πρακτικές επενδύσεων, που περιλαμβάνουν και περιβαλλοντικά κριτήρια.

Β. Προληπτικός ρόλος των τραπεζών

Παραδείγματα πρακτικών που εφαρμόζουν ελληνικές τράπεζες

- Εφαρμογή πρακτικών για τη βελτίωση της εσωτερικής εταιρικής οικολογικής αποδοτικότητας, όπως:
 - υπολογισμός και έλεγχος της εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα,
 - υπολογισμός και δημοσιοποίηση των δεικτών οίκο-αποδοτικότητας

B. Προληπτικός ρόλος των τραπεζών

Παραδείγματα πρακτικών που εφαρμόζουν ελληνικές τράπεζες (συν.)

- Ανάπτυξη πρωτοβουλιών που στοχεύουν στη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, χαρτιού και νερού και ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών κριτηρίων στις κτιριακές κατασκευές. Σε ορισμένες περιπτώσεις τα αποτελέσματα τέτοιων πρωτοβουλιών έχουν μετρηθεί. Συγκεκριμένα έχει παρατηρηθεί αύξηση της ποσότητας χαρτιού που παραδίδεται για ανακύκλωση κατά 5%, πιλοτική χρήση ανακυκλωμένου χαρτιού σε συγκεκριμένες εφαρμογές και μείωση των ταξιδιών κατά 5%.

B. Προληπτικός ρόλος των τραπεζών

Παραδείγματα πρακτικών ελληνικών τραπεζών (συν.)

- Λήψη μέτρων για την ελαχιστοποίηση της εξωτερικής περιβαλλοντικής υποβάθμισης. Αντιπροσωπευτικά παραδείγματα τέτοιων μέτρων αποτελούν:
 - η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών κριτηρίων σε προσφερόμενα χρηματοπιστωτικά προϊόντα, ιδιαίτερα στα δάνεια, στο project financing, σε προϊόντα διαχείρισης ενεργητικού, καθώς και σε επενδυτικά και ασφαλιστικά προϊόντα,
 - η ενθάρρυνση επενδύσεων με περιβαλλοντικά κριτήρια, και
 - η αξιολόγηση του περιβαλλοντικού πιστωτικού κινδύνου

Β. Προληπτικός ρόλος των τραπεζών

Παραδείγματα πρακτικών ελληνικών τραπεζών (συν.)

- Ενθάρρυνση της σύναψης «εθελοντικών περιβαλλοντικών συμφωνιών» με ενδιαφερόμενους φορείς, που στοχεύουν στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και πρόληψης από πιθανή υποβάθμιση του περιβάλλοντος
- Σταθερή και επαναλαμβανόμενη διαδικασία ενημέρωσης και εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού στα θέματα περιβαλλοντικής διαχείρισης.
- Οργάνωση συστημάτων επιλογής και στήριξης δράσεων προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς επίσης και δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης του κοινού ή συγκεκριμένων ομάδων σε θέματα περιβαλλοντικής προστασίας.

Γ. Ο ρόλος των τραπεζών στην αντιμετώπιση των συνεπειών φυσικών καταστροφών

Οι τράπεζες, στην προσπάθειά τους να στηρίξουν έμπρακτα τους πληγέντες, μετά τις πρόσφατες εκτεταμένες πυρκαγιές σε πολλούς νομούς της χώρας μας προχώρησαν σε σειρά μέτρων με στόχο την άμεση στήριξή τους. Ειδικότερα αποφάσισαν για διάστημα τουλάχιστον 6 μηνών, δηλαδή μέχρι και την 29.2.2008:

- να αναστείλουν την υποχρέωση καταβολής των δόσεων, περιλαμβανομένων των τόκων, από κάθε είδους κάρτες και δάνεια (στεγαστικά, καταναλωτικά, επαγγελματικά κλπ.), τόσο των ενήμερων όσο και των ληξιπρόθεσμων.

Γ. Ο ρόλος των τραπεζών στην αντιμετώπιση των συνεπειών φυσικών καταστροφών

- να μην εισπράττουν έξοδα κατά τη χορήγηση παντός είδους καρτών και δανείων σε πυρόπληκτους που έχουν τη μόνιμη κατοικία τους ή την έδρα τους σε πυρόπληκτη περιοχή.
- επιπλέον, εισηγήθηκαν, και έγινε δεκτό, στην αρμόδια Επιτροπή Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος την τροποποίηση των ισχυουσών διατάξεων με σκοπό την επιμήκυνση, επί εξάμηνο και υπό προϋποθέσεις, του χρόνου αναγγελίας στην εταιρία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ των εκδοτών σφραγισμένων επιταγών στις πυρόπληκτες περιοχές.

Γ. Ο ρόλος των τραπεζών στην αντιμετώπιση των συνεπειών φυσικών καταστροφών

- Πέρα από τα μέτρα που ελήφθησαν σε συλλογικό επίπεδο, ιδιαίτερα σημαντικά ήταν τα μέτρα που ελήφθησαν επιπροσθέτως από μεμονωμένες τράπεζες για την ενίσχυση και την ανακούφιση των πυρόπληκτων πολιτών και περιοχών. Ενδεικτικά, η οικονομική συνεισφορά των τραπεζών είτε στο Ταμείο Ειδικής Αρωγής είτε άμεσα στους πληγέντες, ξεπέρασε τα εκατόν πενήντα (150) εκατομμύρια ευρώ

Δ. Δυνατότητες περαιτέρω ενίσχυσης του προληπτικού ρόλου των τραπεζών

- Προώθηση ειδικών χρηματοδοτικών προϊόντων και προγραμμάτων για την χρήση εναλλακτικών πηγών ενέργειας
- Προώθηση τεχνικών οικονομικού σχεδιασμού που μπορούν να βοηθήσουν μεμονωμένους πελάτες να παίρνουν αποφάσεις για βιώσιμες επενδύσεις
- Προώθηση ασφαλιστικών προγραμμάτων και υπηρεσιών, ώστε να ανταποκρίνονται στα νέα δεδομένα που προκύπτουν από τις κλιματικές αλλαγές και τις επιπτώσεις τους

Ε. Η λειτουργία των τραπεζών σε συνθήκες φυσικών καταστροφών

Σύμφωνα με το νέο πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών (BASEL II), οι τράπεζες υποχρεούνται να διακρατούν ίδια κεφάλαια και για την κάλυψη του κινδύνου φυσικών καταστροφών, ο οποίος αποτελεί τμήμα του λειτουργικού κινδύνου.

Ο σκοπός των μέτρων που λαμβάνονται έγκειται στη διασφάλιση του ευρύτερου στόχου της σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος και, ειδικότερα, της συνέχισης της λειτουργίας των τραπεζών σε συνθήκες φυσικών καταστροφών.

Ε. Η λειτουργία των τραπεζών σε συνθήκες φυσικών καταστροφών

Ορισμός του λειτουργικού κινδύνου

Ζημιές οφειλόμενες

- είτε σε ανεπαρκείς ή εσφαλμένες εσωτερικές διαδικασίες, συστήματα ή ανθρώπινο παράγοντα, είτε
- σε εξωτερικά αίτια (πχ φυσικές καταστροφές)

Ε. Η λειτουργία των τραπεζών σε συνθήκες φυσικών καταστροφών

